

działalności drugiej uczelni artystycznej w naszym mieście, zostającej pod kobiecym kierunkiem.

Panna Dunin, polka, która odebrała wykształcenie artystyczne w Paryżu, wespół z francuzką p. Chalus, uczennicą słynnego w zakresie sztuki dekoracyjnej Grasseta, otworzyły w naszym mieście szkołę dla kobiet, specjalnie pragnących się poświęcić zdobnictwu artystycznemu.

Szkoła ta egzystuje już od lat kilku i rozwija się coraz pomyślniej; obecnie zaś urządzoną została w jednej z bocznych sal Zachęty wystawa, obejmująca szereg prac, wykonanych przez uczennice w ubiegłym roku szkolnym. Widzimy tu rezultaty studyów poważnych i celowych, pod umiejętnym kierownictwem prowadzonych i dających konkretne wyniki. Więc naprzód studia roślin i owadów, robione nader sumiennie z natury i służące za bogaty materiał do kompozycji z rozmaitych zakresów sztuki dekoracyjnej.

Bodaj że bezsprzecznie pierwsze miejsce przyznać tu należy wzorom na intarsję drewną, bardzo harmonijnym w barwach i wyważonym w rysunku. Szczególniej pięknie przedstawia się wzór na fryz o motywie pejzażowym, który wykonany być ma w naturalnych a subtelnym kolorach drzewa ja-

Bodaj że bezsprzecznie pierwsze miejsce przyznać tu należy wzorom na intarsję drzewną, bardzo harmonijnym w barwach i wytwornym w rysunku. Szczególniej pięknie przedstawia się wzór na fryz o motywie pejzażowym, który wykonanym być ma w naturalnych a subtelnym kolorach drzewa jaworu białego, topoli, dębu i palisandru. Niektóre z tych wzorów zużytkowane zostały przez p. Bobrownę do mebli, wykonanych na wystawę Częstochowską, gdzie nagrodzono je złotym medalem. Wytworny ten dział zdobnictwa, zapoczątkowany u nas przez Maryę Starzą, i nader pomysłnie rozwijany przez p. Bobrownę, znajduje coraz większe zastosowanie w ozdobnym stolarstwie; to też prawdziwie piękne wzory uczennic p. Chalusa rzetelnie przysłużyć się mogą tej gałęzi sztuki dekoracyjnej.

Niemniej szerokie zastosowanie mieć mogą pomysły na hafty i aplikacje na płótnie, utrzymane w harmonii tonów dyskretnie przyémionych, proste w pomysle, a bardzo artystyczne w całości, niektóre z nich, wykonane w odnośnym materyale, świadczą o wielkiej ich przystosowalności praktycznej. Bardzo ciekawie przedstawia się też wzór na dywan smyrneński, podług którego został tenże wykonany w fabryce dywanów w Hadze, następnie zakupiono go do zbiorów H. Mesdaga.

Wogóle system nauki p. Chalusa dąży do

Wogóle system nauki p. Chalus dąży do jaknajściślejzego wykonania technicznego wzorów dekoracyjnych z uwzględnieniem materiału, do którego mają one być zastosowane; mniejszy może nacisk kładzie ona na same pomysły, mało pola stawia oryginalnej inwencji uczennic. Zauważyć daje się to głównie we wzorach na tapety i materiały meblowe. Ma się rozumieć, iż w tym kierunku potrzeba na to sporo czasu, ale w każdym razie nie szkodziłoby pobudzać trochę pomysłowość i żądać bardziej indywidualnego wypowiedzania się w swych pracach.

Do udatnych rzeczy wystawy należą barwne pomysły na witraże, umiejętnie stylizowane okładki do książek oraz ciekawe miniały do holenderskich książek dla dzieci. Zrozumiałem jest, że wobec francuskiej kierowniczki, trudno tu mówić o jakichś cechach polskości w danych dekoracjach, ani też o posługiwaniu się bogatą skarbnicą naszej sztuki ludowej; szkołę tę uważać też należy jako źródło do zdobycia gruntownej wiedzy fachowej, którą następnie uczennice według własnej intuicji artystycznej spożytkować będą mogły. Idzie tylko o to, aby starały się one wydobyć z siebie tę iskrę pomysłowości i szczerości wypowiedzania się, bez czego sztuka staje się tylko rzemiosłem, nie posiadającym żadnych cech osobowości autora.